

Māris Bortņikovs

“Gājputni”

Drāma / melnā komēdija.

2025

Darbojas:

Marta – 40 un vairāk gadu, iespējams, līdz pat pirms pensijas vecumam.

Daniels - 40 un vairāk gadu, iespējams, līdz pat pirms pensijas vecumam.

Elva – viena no atpūtniekiem.

Sandis – arī viens no atpūtniekiem.

Fonā savu dzīvi dzīvo arī citi atpūtnieki – cik viņu ir, ar ko viņi nodarbojas, tas lai paliek režisora iztēlē.

VASARA.

Nezināma, nomaļa pludmale. Kāpa.

Ideāla, saulaina vasaras diena. Fonā dzirdam jūras skaņas.

Kāpās, zem priedēm, kopā ar citiem atpūtniekiem, priekšplānā, iekārtojušies Marta un Daniels, noguruši no karstuma, sēž pludmales krēslos. Uz zemes, pie krēsliem, mētājas viņu mantas.

Marta sauļojas – ap kaklu sauļošanās folija. Danielam pie kājām mētājas tukšas alus bundžas, jau kādas četras. Viņš, vaidēdams no noguruma, izņem no aukstuma somas jaunu bundžu, atver, iemalko.

Marta. Tik skaisti, ka meita izvēlējās precēties jūlija vidū – pats skaistākais vasaras mēnesis.

Daniels. Kā es rīt visu dienu nostāvēšu melnā uzvalkā? Varbūt iebraucam, pa ceļam uz Liepāju, nopērkam melnus šortus?

Marta. Žakete un šorti? Nopietni?! Tu gribi meitu pie altāra vest ģērbies šortos? Tu izskatīsies pēc klauna!

Daniels *(noslaukot sviedrus no pieres)*. Labāk tā, nekā nosvīdis slapjš.

Pauze.

Marta *(sapņaini)*. Es arī, ja precēšos – precēšos vasarā. Pats skaistākais gadalaiks.

Pauze.

Daniels. Tik karsts, ka miroņiem jāceļas. *(Noslaukot sviedrus no pieres)* Es eju ūdenī!

Marta. Nedrīkst! Pa ceļam, kamēr tu gulēji, zvanīja topošais znots - viņš teica, ka šodien peldēties nedrīkst. Mēneša laikā esot noslīkuši astoņi cilvēki – Baltijas jūrā esot kaut kādas sānu straumes. Neaizmirsti, ka mēs abi nemākam peldēt - ja tu sliksi, vienīgais ko varēšu darīt, vicināt rokas un saukt pēc palīdzības.

Daniels *(dusmīgi)*. Nopietni?! Tagad, kad stundu svīdu krastā, tu man paziņo ka nedrīkst iet ūdenī? *(Dusmīgi pieceļoties)*. Nē - iešu, tu stāvēsi krastā - ja slīkšu, sauksi pēc palīdzības.

Marta *(dusmīgi)*. Nestāvēšu, neskatišos - atbraucu sauļoties. Dizainere teica, ka mani kleitai pietāvē iedegums. Es esmu līgavas māte - man jābūt smukai!

Pauze.

Daniels *(dusmīgi)*. Labi, ka mēs neesam precējušies!

Pauze.

Marta sagremo dzirdēto, paliek domīga.

Marta. Kāpēc tu tā pateici? *(Pauze)*. "Labi, ka neesam precējušies." - Ko tas nozīmē?

Viņa dusmīgi noņem sauļošanās foliju.

Marta. Tas nozīmē, ka vari aiziet jebkurā brīdī kad tu vēlies? *(Pauze)* Paskaidro, es gribu saprast... "Labi, ka neesam precējušies" – ko tas nozīmē?

Pauze.

Marta. Mums ir divi bērni, divdesmit gadi aiz muguras bet tu joprojām neesi mani bildinājis? Kas ar mani nav kārtībā? Pupi par mazu? Galva par lielu? Uzacis par biezu? Varbūt, neesmu īstā? Gaidi, kad uzradīsies kāda cita?

Daniels (*pieceļoties*). Es eju ūdenī!

Marta. Labāk nosliksi, nekā atbildēsi uz manu jautājumu? (*Dusmīgi*). Meita ar līgavaini pazīstami tikai gadu - precas, bet mēs, divdesmit gadi kopā bet neesam precējušies?

Daniels (*skeptiski*). Tāpēc, ka viņš ir lauks – lauki ātri bildina. Tie laiku nekavē.

Marta (*dusmīgi*). Pēc kā tu spried – jūs pat neesat tikušies.

Daniels (*dusmīgi*). Pēc bildēm! Laukiem parasti ir nesmuki zobi! Izskatās, ka vecākiem nebija laika uz zobiem skatīties, vajadzēja uz lauka strādāt, izauga dzeltenī un šķībi.

Marta. Man piemēram nepatīk pārāk balti zobi – nedzirdi ko runā, visu laiku gribās uz zobiem skatīties.

Daniels. Kad nebija uz lauka, ar pagali daudzja - katra teikuma galā atvainojas: (*mēdoties*) "Piedodiet, ka pazvanīju. Atvainojiet, ka prasu. Piedodiet, ka neatvainojos." Kas tas par vīrieti, kurš visu laiku atvainojas? Kaut kāds muļļa.

Marta (*aizstāvoši*). Labi audzināts vīrietis, kurš zina, kā izturēties pret radiem.

Daniels. Es eju ūdenī – negribu strīdēties!

Marta (*dusmīgi*). Tu neesi atbildējis uz manu jautājumu!

Daniels (*dusmīgi*). Beigsim bojāt dienu!

Marta (*[oti dusmīgi]*). ATBILDI UZ MANU JAUTĀJUMU!!!

Daniels klusē.

Pauze.

Marta. Ja uzgriezīsi muguru - atnāksi, manis te nebūs!!!

Daniels (*skeptiski*). Būsi, būsi, kur tu paliksi – pārāk daudz mums nedalāma.

Daniels sāk iet jūras virzienā.

Marta (*dusmīgi*). Pabeigsim sarunu – tad iesi!

Daniels turpina iet jūras virzienā.

Marta (*samulsusi*). Ak tā! Es sapratu! Tu gribi lai es aizeju? Tu gribi iznākt no ūdens un redzēt, ka manis šeit nav?

Daniels aiziet.

Marta dusmīga brīdi viena sēž.

Pie viņas pienāk slapja Elva (tikko iznākusi no ūdens) - viena no atpūtniekiem.

Elva (*Martai*). Es atvainojos, tas vīrietis, kurš sēž jums līdzās, laikam jūsu vīrs?

Marta (*dusmīgi*). Tas nav mans vīrs!

Elva. Sēžat blakus - tad jau esat pazīstami.

Marta (*dusmīgi*). Mēs neesam precējušies!

Elva (*dusmīgi*). Nu, atvainojos, Elvai trūkst informācijas par jūsu attiecību statusu! Pasakiet viņam, tam vīrietim, lai tik dziļi jūrā nebrien - jūra šobrīd ir bīstama.

Marta (*dusmīgi*). Zinām par tām straumēm – viņš zina!

Elva. Ja jau zināt, kāpēc tad negājāt kopā? Būtu drošāk.

Marta (*dusmīgi*). Atbraucu sauļoties, nevis peldēt.

Elva. Elva viņam teica lai dziļāk neiet - izlikās nedzirdam, aizgāja līdz zodam. Jau noslīkuši astoņi cilvēki. Tas ir bīstami.

Marta (*apjukusi*). Kas ir Elva?

Elva. Es esmu Elva.

Marta. Kāpēc jūs par sevi runājat trešajā personā?

Elva (*dusmīgi*). Ejiet, sauciet krastā! Tādā dziļumā līst – šausmas! Elvai bail, ka viņš noslīks.

Marta (*dusmīga*). Lai slikt ja grib – tā ir viņa darīšana!

Martas vienaldzība uzkurina Elvu vēl vairāk.

Elva (*dusmīgi*). Jūs dzirdat, ko Elva jums saka – ja jūs tam vīrietim neteiksiet ka jānāk krastā, Elva izsauks policiju! Pirms astoņiem gadiem bija līdzīgi – noslīka ģimene, pieci cilvēki – Elvas kaimiņi. Te pat zem priedes, kura saliekusies, kā līgava bez pūra.

Marta. Es negribu ar jums runāt. Ejiet prom! Jūs esat nepatīkama!

Elva neapmierināta aiziet.

Pauze.

Daniels atnāk slapjš, apsēžas savā krēslā, paņem alus bundžu.

Abi klusē.

Viņš pāris reizes, ar pauzēm, iemalko alu.

Daniels (*Martai*). Skatos nekur tālu neesi tikusi.

Marta. Agrāk es biju šeit, jo domāju, ka kādreiz kļūšu par tavu sievu, tagad es esmu šeit tikai tāpēc, ka vienmēr es esmu bijusi šeit. Mēs paliekam veci – negribu lai mani apglabā blakus cilvēkam, kurš mani nemīl. (*Pauze*) Es vairs negribu... Es vairs negribu... Tava klātbūtne mani smacē. Es vairs negribu būt tev blakus.

Daniels. Liecies mierā! Kur tu bez iesa bez manis?

Marta (*dusmīgi*). Es nekur neiešu – tev būs jāiet! Es palikšu - tur kur esmu! Kad atgriezīsimies Rīgā, tev būs jāmeklē jauna dzīvesvieta. Redz cik viegli izšķirties, kad neesi precējies.

Daniels. Mēs esam saauguši – divi nedalāmi.

Marta. Es tev saku – viss ir beidzies! Nav vairs nekādu mēs!

Daniels sašutis vērojot Martu. Nezina, ko no viņas gaidīt.

Daniels (*samulsis*). Tu taču nerunā nopietni?

Marta. Pasaki man vienu iemeslu, kāpēc lai mēs paliktu kopā? Tikai vienu.

Daniels (*samulsis*). Mēs paliekam veci... Mums ir divi bērni...

Marta. Divi bērni nebija pietiekams iemesls, lai divdesmit gadu laikā mani baidinātu. Es vairs negribu būt tava kalpone - bezmaksas prostitūta.

Daniels. Neuzskatu tevi ne par prostitūtu, ne par kalponi.

Marta. Kad biju jaunāka jutos, kā prostitūta. Tagad, kad tev vairs prostitūta nav vajadzīga, tagad palikusi tikai kalpone. Vienīgo baudu kuru varu tev sagādāt – prieku par iztīrītu māju. (*Pauze*) Izšķirsimies smuki, bez trokšņa, bērni pat nepamanīs.

Daniels (*dusmīgi*). Tu stulbā kaza! Tagad, kad viss ir uz tava vārda – māja, zeme tu esi nolēmusi klusi, bez trokšņa izšķirties?!

Marta (*dusmīgi*). Kaza? (*Pauze.*) Kāpēc kaza? Tu man esi ragus līcis?

Daniels (*dusmīgi*). Nē, neesmu! Pēdējos divdesmit gadus, visām izvirtībām gāju ar līkumu. Bet žēl – varbūt, vajadzēja. Vajadzēja iedot Pepiņai, kad lūdza. Žēl, ka nepiekritu – tagad būtu ar ko ieriebt!

Marta (*pārsteigta*). Pepiņa tev prasīja iedot...?

Daniels. Arī Suteņaites vīrs uz krājkasīti lūrēja, kad bikses nošļuka.

Marta (*skeptiski*). Nu, Man vienmēr ir licies, ka tu vairāk laika pavadi ar Suteņaites vīru, nekā ar mani. (*Pauze*). Viss, kas ir uz mana vārda paliek man. Viss kas uz tava – paliek tev. Punkts. (*Sasitot plaukstu.*) Jā, tik viegli šķirties, kad neesi precējies!

Daniels (*dusmīgs*). Tu gribi pataisīt mani par *bomzi*? Atņemt visu, kas man pieder? Uz mana vārda ir tikai mašīna un šķūnis.

Marta (*skeptiski*). Nu, tad būs jādzīvo šķūnī! Atnāci pie manis ar šķūni - aiziesi uz šķūni. Nekas nebūs mainījies – būsi tur pat, kur pirms divdesmit gadiem.

Daniels (*dusmīgi*). Labi... Labi... Izlēmuši – šķiramies.

Daniels pieceļas, sāk uzlasīt savas mantas.

Marta (*draudīgi*). Noliec atpakaļ! (*Pieceļoties, izraujot dvieli viņa no rokām*) Tas ir mans dvielis, mana soma. Pat alus bundžas, kuras tu izdzēri ir pirktas pa manu naudu. Tie šorti, kuri tev kājās, tie gan ir tevis pirkti. Uzreiz var redzēt, ka neesi precējies – neviena sieviete savam vīram tik neglītus šortus neļautu vilkt.

Marta dusmīgi apsēžas.

Daniels dusmīgi iemet somu, dvieli viņai klēpī - Marta nomet mantas uz zemes.

Daniels. Ko mēs teiksim bērniem?

Marta (*iesmeļoties*). Par bērniem nesatraucies – vīrieši bijušo sievieti un kopīgos bērnus redz, kā nedalāmu komplektu – ja viņš aiziet no sievietes, aiziet arī no bērniem. Ātri pamanīsi visus labumus, kuri dzīvojot vienatnē rodas.

Daniels. Kā tu esi iedomājusies? Aizbrauksim uz kāzām un paziņosim bērniem, ka šķiramies?

Marta. Tieši tā! Tieši tā es esmu nolēmusi darīt!

Daniels (*dusmīgs*). Būsi kā tie gājputni, kuri dzīves rudenī katrs aiziet uz savu pusi.

Marta. Pietiks knābāt vienam otru – laiks lidot katram uz savu pusi.

Marta pieceļas.

Marta. Es iešu ūdenī! Man sākas jauna dzīve! Sākšu ar to, ka iemācišos peldēt.

Daniels. Neaizmirsti par straumēm – noslīksi aiz pirmā metra.

Marta. Nē, mīļais, bez tevis, pat ar visām straumēm, aizpeldēšu glauni un skaisti, ar grāciju, kā nāra atvērtā okeānā, bet tu – tu bez manis sprakšķēsi kā atsaldēta pangasijas fileja uz karstas pannas.

Marta uzvelk galošas.

Marta. Iespējams, ka iešu kaila – ja noslīkšu, glābēji, parasti vīrieši, vismaz viņi mani novērtēs.

Marta aiziet.

Daniels apsēžas, pāris reizes iemalko alu.

Kādu brīdi domīgs sēž.

Lēnām, viens pēc otra fona atpūtnieki aiziet, kamēr paliek tikai Daniels.

Daniels turpina domīgs sēdēt un malkot alu.

Pie Daniela pienāk Sandis.

Sandis (*Danielam*). Es atvainojos, vai jūs smēķējat? Man samirka sērkociņi – nav ar ko *iekurināt* cigareti.

Daniels. Nē, nav - pirms divdesmit gadiem man aizliedza pīpēt.

Sandis (*iesmejoties*). Kurš vīrietim var aizliegt pīpēt?

Daniels. Sieviete.

Sandis samulst.

Sandis (*skumīgi*). Jā,– ja man būtu sieva, es arī atļautu aizliegt. Taisnība.

Daniels. Jūs gribētu būt precējies?

Sandis. Visi grib būt precēti (*skumīgi*) Labi, iešu tālāk meklēt sērkociņus.

Sandis dodas prom.

Daniels. Kad gāju ūdenī, tur bija kaut kāda dīvaina sieviete – pati ar sevi sarunājās. Iespējams viņa ir neprecēta un pīpē.

Sandis (*aizejot, uzsmaidot*). Paldies – uzmeklēšu!

Sandis aiziet.

Daniels kādu brīdi sēž viens. Pāris reizes iemalko alu.

Sandis atgriežas, nervozi skatās, šaustās uz visām pusēm.

Daniels (*vērojot satraukto Sandi.*) Kaut kas atgadījies?

Sandis. Tur zem priedes, jūrā – sievietē netiek krastā. Jāiet palīgā - viņa ļoti dziļi iegājusi. Es baidos viens tik dziļi brist.

Daniels (*pārsteigts, smeļoties*). Jau slīkst? Tā kaza jau slīkst? Tik ātri?

Sandis. Neslīkst, tikai bļauj, ka straumes nelaiž krastā.

Daniels. Nesatraucies, tā ir mana bijusi. Pati zina, kur iebrida – pati tiks galā.

Sandis (*pārsteigts*). Jūsu bijusi? Tad ejiet, glāb!

Daniels. Ar viņu nekad nekas slikts nenotiek.

Daniels izņem no aukstuma somas vienu alus bundžu, atver, iemalko.

Sandis. Nopietni, jūs dzersiet alu, kamēr jūsu bijusi sauc pēc palīdzības?

Daniels. Tev arī atvērt?

Sandis (*satraukts*). Mums jāiet palīgā. Mums jāpalīdz viņai tikt krastā.

Daniels. No manis nekāds palīgs nesanāks – es nemāku peldēt.

Sandis. Nolādēts!

Sandis satraukts aiziet.

Daniels mierīgi turpina sēdēt, malkot alu.

Sandis aizelsies atgriežas.

Sandis (*atvieglots*). Paldies Dievam, tika krastā saviem spēkiem.

Daniels. Es taču teicu, ka būs labi.

Sandis. Cīnoties ar ūdeni pavisam zaudēja spēkus. Nākot krastā uz akmeņiem savainoja kāju, nevarot papēdi pielikt pie zemes. (*Meklējot*) Kur ir viņas galošas?

Daniels. Paskaties - tur zem krēsla.

Sandis paskatās zem krēsla, meklē galošas.

Sandis (*meklējot*). Tur nekā nav.

Daniels. Paskaties uzmanīgāk.

Sandis. Neko neredzu.

Daniels (*domīgs sev*). Jocīgi, man liekās ka viņa aizgāja ar visām galošām.

Daniels novelk savas kurpes.

Daniels (*dodot Sandim savas kurpes*). Ņem, aiznes manējās. (*Skeptiski*) Tā pat pirktas pa viņas naudu.

Sandis paņem Daniela kurpes steigšus aiziet.

Daniels pāris reizes iemalko alu.

Klibodama Elva (ar Daniela kurpēm kājās) izspūrusi, ar ūdenszālēm matos, slapja, balstoties pret Sandi pienāk pie Martas krēsla. Sandis iesēdina viņu Martas krēslā.

Elva runā satraukti, bet priecīgi, nedaudz aizelsusies.

Elva. Paldies, par palīdzību. Elva jau domāja, ka netiks krastā. Visa dzīve paskrēja Elvas acu priekšā - atmiņas griezās kā drēbes veļas mašīnā. Elva gāja uz priekšu, bet netika – straumes nesa Elvu atpakaļ jūrā. (*Sandim*) Kā tevi sauc, drosmīgais Elvas glābēj?

Sandis (*patīkami samulsis*). Mani sauc Sandis.

Elva (*sapņaini*). Sandis – tik skaists vārds.

Elva novelk Daniela kurpes.

Elva (*Sandim smaidot*). Paldies par kurpēm, Elva ir ļoti pateicīga.

Elva dod Sandim kurpes.

Sandis (*uz Danielu*). Tās ir viņa kurpes.

Elva (*pasniedzot kurpes Danielam*). Paldies par kurpēm! Lai turpmāk laime seko visur, kur šīs kurpes staigās. Kā jūs sauc?

Daniels. Daniels.

Sandis. Es domāju, ka jūs esat pazīstami? (*Danielam*). Es domāju, ka Elva ir jūsu bijusī?

Daniels. Nē, tā nav viņa.

Elva. (*Sandim*) Elva vienmēr ir sapņojusi par tādu drosmīgu vīrieti, kā jūs, Sandis. Elvai ļoti patīk Sanda augums. (*Pauze*) Vai Sandim patīk Elva? (*Norādot uz sevi*). Vai Sandim patīk tas ko viņš redz? Vai Sandim patīk Elva?

Sandis patīkami samulst.

Daniels (*Elvai*). Kāpēc jūs runājat par sevi trešajā personā?

Elva. Es esmu rakstniece. Elva ir manas grāmatas varone – iedomājos, ka, šobrīd, dzīvoju Elvas dzīvi. Mēs ar Elvu esam saplūdušas vienā – būsim tik ilgi, kamēr izlikšu viņu tekstā. (*Sandim*) Sandis ir tik jauks. Elva

sapņo, ka viņas grāmata beigtos ar laulībām saullēktā – vai jūs esat precējies? Elva sapņo, grāmatas beigās aprecēties ar tādu kā Sandi.

Daniels (*skeptiski*). Tvaika ielā laikam sētu nojaukuši.

Sandis (*samulsis*). Varbūt aizvest Elvu mājās?

Elva. (*Sandim domīga*) Elva neatceras kur atstāja mantas. Palīdziet Elvai atrast mantas - tad brauksim.

Sandis. Jā, protams - kur Elva atstāja savas mantas?

Elva. No piedzīvotā, Elva jūtas, kā balta lapa. (*Pieliekot pirkstus pie pieres*) Elva atceras – blakus bija akmens. Liels akmens, kurš lika aizdomāties, par Otro pasaules karu un mūsdienu cilvēka snobisko attieksmi pret jaunatni.

Sandis (*apmulsis*). Labi, mēģināšu atrast.

Sandis aiziet.

Elva (*Danielam*). Jums ir sieviete?

Daniels (*vienaldzīgi iemalkojot*). Bija, šodien izšķīrāties.

Elva. Cik gadus jūs bijāt kopā?

Daniels neatbild – viņa sejas izteiksme liecina, ka Elva viņam ir apņikusi.

Elva (*sapņaini*). Elva tikai grib zināt vai jums ir bērni? Tik skaisti kopā radīt bērnus.

Daniels. Mums ir divi.

Elva. Kā jums liekas vai Sandis būs labs tēvs Elvas bērniem?

Daniels (*vienaldzīgi iemalkojot*). Pats labākais.

Atskrien Sandis ar Martas galošām rokās.

Sandis (*Elvai*). Es atradu Elvas galošas – parējās mantas nekur neredzu.

Elva (*Sandim, paņemot galošas*). Tās nav Elvas galošas.

Sandis (*apjucis*). Nu, tad, laikam, būšu kādam nozadzis galošas.

Daniels. Tās ir manas bijušās sievietes galošas. Kur jūs viņas atradāt?

Elva padod galošas Danielam.

Sandis. Stāvēja smiltīs, pāris metru no ūdens ar purngaliem uz jūru. (*Domīgs*) Bet... Es neredzēju nevienu peldamies. Dīvaini...

Elva. Neviens jau nav tik stulbs, lai šodien listu ūdenī.

Daniels (*skeptiski*). Ja jau neviens nav tik stulbs, kāpēc Elva gāja ūdenī?

Elva. Elva ieraudzīja - dziļumā kaut kas spīd, iespējams ka sasista pudele. Elva baidījās, ka kāds sagriezīs kāju.

Sandis (*aizdomīgi Danielam*). Kur jūsu bijusī ir tagad? Ja jau kurpes stāvēja pie pašas jūras? Kur viņa ir.

Daniels. Viņa... Nu, viņa aizgāja mācīties peldēt.

Elva un Sandis samulsuši paskatās uz Danielu.

Elva (*apjukusi*). Jūs gribat teikt, ka jūsu bijusī iegāja peldēties?

Daniels. Nevis peldēties, bet mācīties peldēt.

Sandis (*apjucis*). Mācīties peldēt...? Dienā, kad nedrīkst iet ūdenī?

Elva (*Danielam satraukta*). Straumes izpletušās gar visu krastu. Savijušās kā odzes. Elva, kura māc peldēt, netika krastā...

Daniels (*mierīgi iemalkojot aliņu*). Tūlīt būs - iznāks sveika un vesela, priecīga un jautra.

Sandis (*satraukts*). Nekas nebūs – nekavējoties jāzvana glābējiem. Tur kur stāvēja kurpes - tur nevienu nebija. (*Elvai*) Mums nekavējoties jāzvana glābējiem. Iespējams, straumes jau viņu ir ierāvušas.

Daniels. Liecies mierā! Tā nebūs tā, kura nosliks.

Elva (*satraukta Danielam*). Tā visi saka, kad notikusi nelaime. (*Satraukta Sandim*). Viņš atsākās ticēt, ka noticis pats briesmīgākais. (*Satraukta Danielam*) Elvai paveicās – jūs pat nevarat iedomāties, kā tas ir, būt tajās straumēs – solis uz priekšu, bet jūra velk atpakaļ. Jūti, kā tava esamība cīnās, par palikšanu laicīgajā pasaulē. Jūs atsakāties pieņemt patiesību! (*Satraukta Sandim*). Manas iepriekšējās grāmatas varonei Žannai arī tā bija. Prāts maldināja, nevarēja pieņemt nelaimi.

Daniels (*skeptiski*). Žanna šodien, arī ar mums, vai tikai Elva?

Elva. Nē, Žanna izkalta no iekšpuses, melu biezoknī meklējot dvēseļu spaini, no kura iesmelt sauju zvaigžņu gaismas.

Daniels (*skeptiski*). Šausmīga nāve.

Sandis (*satraukts Danielam*). Ko viņa teica aizejot, jūsu bijusī?

Daniels. Nu, mēs sastrīdējāmies, muldēja kaut ko par jaunas dzīves sākumu un teica, ka sāks ar to, ka iemācīsies peldēt.

Elva (*Danielam ieinteresēta*). Par ko jūs sastrīdējāties?

Daniels. Tā nav jūsu darīšana.

Sandis. Kad notikusi nelaime – jebkura detaļa ir svarīga.

Daniels (*nokaitināts*). Viņam pārmeta, ka es divdesmit gadu laikā neesmu viņu bildinājis.

Elva (*Sandim priecīga*). Viņa ir dzīva! Tā sieviete ir dzīva!

Sandis (*Elvai*). Es jūs nesaprotu?

Elva (*priecīga*). Tā sieviete, speciāli nolika kurpes krastā, lai viņš padomātu, ka viņa ir noslikusi un aizgāja mežā noslēpties.

Sandis (*Elvai*). Kāpēc lai viņa slēptos mežā?

Elva (*romantiski*). Viņa gaida, kad Danielā modīsies jūtas. Tajā brīdī, kad viņš pieņems domu, ka viņa ir mirusi, viņa atdzims mīlestība un viņa iznāks no meža, abi salabs, un viņš baidinās.

Sandis (*Elvai*). Tu taču nerunā nopietni. Elva, jūs spriežat par sievieti, kuru nekad neesat satikusi.

Elva. Visas sievietes - mēs domājam vienādi. Mums visām gribās būt svarīgām. Viņa no mežmalas mūs vēro un skatās ko viņš darīs.

Sandis (*norādot ar roku uz mežmalu*). Tur? Tajā mežā? Basām kājām? Tas nav iespējams! Ar basām pēdām, tur? Tas pats kas pa sarkanām ogleņiem staigāt. Tur ir tik daudz čiekuru.

Elva (*Sandim*). Manu princi, tu pat nevari iedomāties ko sieviete ir gatava darīt, lai vīrietī pamodinātu jūtas. (*Satraukta Danielam*) Cik romantiski – viņa noteikti mūs vēro. Viņa gaida. Vai jūsos jau mostas jūtas?

Sandis (*dusmīgs*). Nē, es zvanišu glābējiem! (*Pārtaustot kabatas*) Nolādēts, telefonu atstāju mājās. (*Elvai un Danielam*) Kādam no jums ir telefons?

Elva (*Danielam romantiski*) Kā jums liekas, par ko viņa šobrīd domā? Varbūt, viņa atceras visus tos skaistos brīžus, kuri jūs saveda kopā – pirmos glāstus, pirmos skūpstus, pirmo nakti divatā? Atceras kā jūs pirmoreiz uzgulāties viņai virsū?

Daniels (*skeptiski*). Es neuzgūlos - viņa pati uz manis apsēdās...

Sandis (*nervozī*). Nolādēts! Kāds no jums, idiotiem, iedodiet man telefonu – mums jāzvina glābējiem!

Elva (*Sandim*) Nomierinies, manu princi, viņa tikai testē viņa pacietību.

Sandis (*dusmīgi*). Neviens neviena pacietību netestē – viņa ir noslikusi! Labi! Labi! Dariet, kā vēlaties – es iešu pilsētas virzienā – gan jau pa ceļam atradišu kādu, kurš aizdos telefonu.

Elva (*Sandim sapņaini*). Sandi, jūs esat tāds vīrietis, par kādu Elva sapņo – neatlaidīgs.

Sandis (*dusmīgi Elvai*). Jūs esat jukusi – slima! Mūsu kāzas saullēktā – atceļ. Aizmirsti! Jums būtu jābūt Tvaika ielā!

Sandis dusmīgs aiziet.

Elva. Elvai jau likās, ka Sanda plāni uz Elvu bija tikai mirkļa aizraušanās.

Elvas novērots, Daniels paris reizes iemalko alu.

Elva (*romantiski*). Ja viņa, tomēr ir noslikusi, vai jūs gribētu sev blakus tādu sievieti kā Elva? Vai jums patīk tas ko jūs redzat? Elvai patīk uz jums skatīties – tāda rokas, tādas ciskas... Elvai patīk vīrieši ar lielām, resnām ciskām. Elvai patīk padomju gados ražoti vīrieši.

Daniels (*nopietni*). Elva, būšu pret jums godīgs – jūs esat kā invalīdu stāvvietā svētku dienā - pat ja visas stāvvietas ir aizņemtas – pie jums iekšā es nebraukšu.

Elva (*dusmīgi*). Tā sieviete noteikti pati iegāja tajās straumēs lai noslīcinātos. Šausmas, divdesmit gadi blakus tādām kā jūs – Elva arī noslīcinātos!

Elva dusmīgi pieceļas, aizklibo prom.

Daniels paliek viens sēžot.

Lēnām izder alus bundžiņu, aizmet prom.

Viņš iekārtojas krēslā ērtāk – gaida.

Pieceļas no krēsla, nopēta apkārtni.

Daniels (*blaujot*). Izbeidz muļķoties. Braucu prom! Nāc atpakaļ! Kur tu esi?! Nebojāsim meitai kāzas! Pēc kāzām izšķirsimies – skaļi un neglīti!

Pauze

Daniels (*dusmīgi*). Viss! Es braucu prom! Dzirdi – es braucu prom! Mums jābrauc, savādāk mēs nokavēsim.

Daniels paņem savu somu, saliek savas mantas. Uzvelk kreklu, pārliet somu pār pleciem.

Viņš iet prom – tomēr, apstājas. Vēl reiz nopēta apkārtni – atgriežas.

Daniels (*blaujot*). Beidz muļķoties! Kur tu esi?! Mums jābrauc prom! Lūdzu, nāc atpakaļ - nebojāsim meitai kāzas.

Apsēžas, kādu brīdi domīgi sēž.

Daniels (*pieceļoties blauj*). Viss – es braucu prom! Es braucu prom!

Viņš paņem somu dodas prom.

Atgriežas. Apsēžas krēslā.

Daniels (*dusmīgs*). Stulbā kaza! Ko man darīt? Ko man ar tevi darīt? Par ko tu mani sodi? Ko man teikt meitai – ka es tevi atstāju? Ka, iespējams, esi noslīkusi?

Kādu brīdi sēž.

Daniels. Tu neesi... Tā nav taisnība... tu esi dzīva.

Pauze.

Daniels. Tā nav taisnība... Tā nav taisnība... Tu esi dzīva. Tu esi dzīva. (*Pieliekot plaukstu priekšā acīm*) Ak, Dievs, ko es teikšu meitai. Es taču sabojāju kazas.

Daniels apsēžas un nervozi sāk tricināt kājas.

Daniels. Nu, nē... Tu esi dzīva. Tu esi dzīva! Tā nedrīkst būt! Tev jābūt dzīvai. Es negribu meitai sabojāt kāzas. Lūdzu, esi dzīva.

Kādu brīdi sēž, smagi nopūšas, depresīvi nokar galvu.

Pauze.

Daniels izvelk no somas telefonu, nospiež numuru, gaida kad savienos.

Daniels (*klausulē uztraucies*). Labdien! Man ir vajadzīgi glābēji. Pazudusi sieviete. (*Klausās*) iespējams aizgāja peldēties. Aizgāja, pazuda...

Atgriežas Marta un mierīgi apsēžas savā krēslā.

Daniels šokēts nopēta vīnu.

Daniels (*klausulē*). Atvainojos, tikko atgriezās.

Pabeidz zvanu, ieliek telefonu atpakaļ somā.

Daniels. Kur tu tik biji?

Marta (*skeptiski*). Es taču tev teicu – es aizgāju mācīties peldēt.

Daniels (*dusmīgs*). Tu neesi slapja!

Marta (*ņirgājoties*). Iemācies peldēt un tiki tad baseinā ielaidīs ūdeni.

Pauze.

Marta. Aizgāju pastaigāties - domāju, kā būt pariezi. Izlēmu. Beidzot, pateikšu taisnību - ja jau šķiramies līdz tad līdz galam. (*Pauze*) Vismaz šķīroties būsim godīgi. (*Pauze*) Vajadzēja laiku, lai saņemtos. (*Pauze*) Tavs dēls ir tavs, bet tava meita nav tava. Tā, ka tev uz tām kāzām nemaz nav jābrauc.

Daniels samulst.

Pauze.

Daniels. Kas ir viņas tēvs? Kāds ko es pazīstu?

Marta sāk smieties.

Marta *(smejojies)*. Suteņaites vīrs - Suteņaites vīrs ir tavas meitas tēvs. Nenāca lūrēt uz tavu krājkasi – nāca skatīties uz saviem bērniem.

Pauze.

Marta *(slaukot smieklus asaras)*. Iedomājies, es un Suteņaites vīrs. Viņam tik gara bārda, pāri viduklim – interesanti, kur tā bārda paliek, kad viņš uzguļas sievai virsū? *(Smejas.)* Es un Suteņaites vīrs... *(Pauze)* Kāda, tagad pēc divdesmit gadiem, tam ir nozīme? Kāda tagad starpība kas ir viņas tēvs?

Pauze.

Daniels. Es vienmēr esmu zinājis, ka viņa nav mans bērns.

Marta *(pārsteigta)*. Kā tu to uzzināji?

Pauze.

Daniels. Tava mamma, kad bija vēl dzīva – viņa man pateica.

Daniels klusē.

Marta *(apjukusi)*. Kad viņa tev to pateica?

Daniels. Tajā pašā dienā kad tu atnāci pie manis, melodama, ka gaidi manu bērnu. Tajā pašā dienā, tikai pirms tevis.

Pauze.

Marta *(apmulsusi)*. Tu atļāvi man melot?

Pauze.

Marta. Kāpēc tu man atļāvi melot?

Pauze.

Daniels. Tāpēc, ka tu man patīki – tik ļoti patīki, ka biju gatavs audzināt svešu bērnu, lai tikai tu būtu man blakus. *(Pauze)* Bet kā var bildināt kādu, kurš divdesmit gadus melo? Kā tev pietika spēka divdesmit gadus man melot?

Pauze.

Marta. Nekad nebiju domājusi, ka tu būtu gatavs kaut ko tādu manis dēļ darīt. *(Pauze)* Tu esi labāks nekā es domāju. *(Pauze)* Man bija bail. *(Pauze)* Man bija bail, ka tu mani pametīsi, ja es... Ja es sākšu runāt. Es vairs nevarēju iedomāties dzīvi bez tevis. Es pat negribu domāt par dzīvi bez tevis.

Pauze – abi sēž skumji klusējot.

Daniels *(iemalkojot alu).* Atbraukt uz jūru un neielīst ūdenī – tas ir noziegums.

Marta. Ejam ūdenī – abi kopā, tā pat kā jaunībā – pilnīgi kaili. Atceries, tajos laikos, nekādas straumes mūs nevarēja apturēt.

Daniels *(iesmejoties).* Un ja mēs noslīksim?

Marta *(iesmejoties).* Glābēji, parasti vīrieši, tāpat uz tevi neskaities.

Daniels *(iesmejoties).* Es negribu, lai viņi redz manu līgavu kailu.

Abi sadodas rokās, aiziet jūras virzienā.

Viņu atpūtas krēsli, mantas paliek krastā.

RUDENS.

No debesīm krīt rudens lapas.

Daniela un Martas mantas joprojām stāv krastā.

Sandis un Elva sadevušies rokās, saģērbušies rudens drebēs, pienāk pie viņu mantām.

Sandis. Paskaties, viņu mantas joprojām stāv un gaida, viņus iznākam krastā.

Elva. Jā, jau trīs mēneši, kopš vasara beigusies, drīz sāksies ziema, bet jūra viņus joprojām nav izskalojusi. *(Ar plauktu patīrot krēslu).* Jānotīra no rudens lapām, lai viņu dvēseles var turpināt sauļoties.

Sandis un Elva, beiguši tīrīt krēslus, sadodas rokās un aiziet.

Kādu brīdi klusumā vērojam Daniela, Martas mantas un krēslus - lēnām satumst.

Beigas.